

1

Formació professional: de l'aula a l'empresa

OBJECTIUS

- Conèixer les característiques del sector productiu.
- Definir els llocs de treball propis del sector.
- Reconèixer les competències requerides actualment per al perfil professional.
- Identificar les diferents oportunitats de treball.
- Comprendre la importància de dissenyar un itinerari per a l'ocupabilitat.

CONTINGUTS

1. El teu títol: sector productiu, ocupacions i llocs de treball.
2. Requeriments per al perfil professional: competències professionals.
3. Competències personals i socials: les competències toves.
4. Oportunitats d'ocupació.
5. Itinerari personal per a l'ocupabilitat.

ORDENA LES TEVES IDEES

REFLEXIONA

Més especialitzada i lligada al teixit productiu: així serà el futur de l'FP

L'any vinent hi haurà un nou mapa de l'oferta formativa d'acord amb les necessitats del mercat laboral. Hi ha un desajust entre l'oferta de formació professional i el que necessiten les empreses. És la conclusió a què ha arribat l'Agència Pública de Formació i Qualificació Professionals de Catalunya després de dos anys recollint dades amb l'objectiu de fer una millor planificació d'aquests estudis.

Font: www.ccma.cat

Activitats inicials

- 1.. Per què creus que està creixent tant la formació professional a Espanya en els darrers anys?
- 2.. Quines motivacions t'han fet decidir-te a tu?
- 3.. Com t'imagines en el pla professional d'aquí 5 anys?

Sugeriments didàctics

· L'objectiu principal d'aquesta unitat és que els alumnes i alumnes coneguin i examinin en profunditat l'opció formativa que han triat, la Formació Professional, des de la seva estructura i configuració fins a les seves oportunitats formatives i d'ocupació.

Partint del seu Títol i donant-nos suport en la normativa que el regula, explorarem el seu sector productiu, ocupacions i competències requerides, per a arribar a les oportunitats d'ocupació i la importància del disseny d'un Itinerari Personal per a l'Ocupabilitat. Com a activitat inicial, es poden plantejar a l'alumnat preguntes prèvies com les següents:

1. Què t'ha fet decidir-te a estudiar un cicle formatiu?
2. Creus que els estudiants de formació professional troben ocupació més fàcilment?
3. Saps el que són les competències professionals? I les competències toves?
4. Coneixes les sortides professionals del teu cicle formatiu?
5. Tens clar el teu objectiu professional? Has pensat els passos que hauràs de donar?
6. Et planteges desenvolupar el teu propi negoci dins del perfil professional que has triat?

Totes elles són de resposta oberta, es deixen a la lliure apreciació i consideració del professor o professora, en ser introductòries als continguts de la unitat i servir per a conèixer el nivell de l'alumne o alumna i del grup-classe. En l'exposició oral de la unitat, el breu esquema "Ordena les teves idees" que trobem al principi de cada tema ens ajudarà a situar i centrar als alumnes i alumnes i les presentacions multimèdia ens permetran secundar visualment la nostra explicació.

Resultarà molt útil el recurs a tècniques com l'elaboració d'esquemes, resums i mapes conceptuals en aquells continguts que siguin més teòrics.

Al llarg de la unitat, es plantegen exemples i diferents tipus de casos pràctics solucionats per a facilitar l'assimilació dels continguts per part de l'alumnat i es proposa un bon nombre d'activitats (totes elles aquí resoltes) que han estat acuradament seleccionades quant a nivell i contingut. A més, en els recursos digitals, l'alumne o alumna podrà trobar la normativa més important citada en la unitat i un altre material de suport.

Es recomana també la visita a les següents pàgines web:

– Tot FP: www.todofp.es/

– Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball: www.insst.es/

– Canal de youtube del Ministeri d'Educació FP i esport: www.youtube.com/@educacion2p0

Finalment, com a ajuda i base per a un correcte desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge de la unitat, es mostra a continuació una taula resumeixen amb tots els recursos per a aquesta unitat.

Recursos de la Unitat 1

ADVANTAGE	– Projecte curricular. – Programació d'aula. – Presentacions multimèdia. – Solucionari. – Recursos digitals.
MATHEW	https://app.mathew.ai
BLINK	– Unidad digital.

Resol**Página 9****1. El teu títol: sector productiu, ocupacions i llocs de treball**

1· Quina és la denominació oficial del teu cicle formatiu? Sabries dir a quina família professional pertany? Quin títol obtindràs quan l'acabis? Coneixes altres cicles dins de la mateixa família professional?

La resposta dependrà del cicle formatiu triat per l'alumnat.

Página 10**2. Requeriments per al perfil professional: competències professionals**

2· Què creus que s'espera de tu com a professional en el sector al qual pertany el cicle formatiu al qual t'has matriculat?

Resposta lliure.

Página 12**3. Competències personals i socials: les competències toves**

3· Quines competències toves creus que són les més importants en el teu sector professional? Identifica'n almenys 5 i explica per què et semblen tan rellevants.

Resposta lliure.

Página 13**4. Oportunitats de feina**

4· Enumera, el més detalladament possible, les diferents sortides professionals que tens des del cicle formatiu que estàs estudiant actualment. A continuació, compara les teves respostes amb les dels teus companys i companyes.

Resposta lliure.

Practica

1. Entra a la web de todofp, localitza el teu cicle formatiu i obre el reial decret que el regula. A continuació, identifica el perfil professional, l'entorn professional i la perspectiva del teu títol formatiu dins del sector. Llegeix-lo en veu alta i comenta'l amb els teus companys i companyes. Què has descobert fent aquesta activitat que no sabies anteriorment sobre els estudis que has triat?

Resposta lliure.

2. Elabora un llistat dels llocs que podràs ocupar quan obtinguis el teu títol i comenta'l amb els teus companys i companyes.

Resposta lliure.

3. Elabora un llistat d'aquelles qualitats que creguis que les persones usuàries o clientes valoren més en un professional del teu sector. Per a això hauràs de triar un lloc de treball concret.

Resposta lliure.

4. Entra a la web de todofp, localitza el teu cicle formatiu i obre el reial decret que el regula. A continuació, identifica la competència general i les competències professionals. Què has descobert fent aquesta activitat que no sabies sobre els estudis que has triat?

Resposta lliure.

5. Compara la informació obtinguda a la pregunta 3 amb la de la pregunta 4 observant si les competències professionals definides en el reial decret s'ajusten al que les persones usuàries o clientes busquen en un professional del teu sector.

Resposta lliure.

6. Entra a la web de todofp, localitza el teu cicle formatiu i obre el reial decret que el regula. Llegeix l'article que es refereix a les competències professionals, personals i socials i tracta d'identificar quines pertanyen als dos darrers grups, els de competències personals i socials. Comenta els teus resultats amb els teus companys i companyes.

Resposta lliure.

7. De la informació obtinguda a l'activitat 6, avalua quines competències tens desenvolupades i quines hauries d'entrenar.

Resposta lliure.

8. Elabora un llistat amb 10 empreses del teu sector on podries treballar en acabar el teu cicle formatiu.

Resposta lliure.

9. Creus que en el futur podries obrir la teva pròpia empresa dins del sector productiu al qual pertany el cicle formatiu que has triat?

Resposta lliure.

10. T'has plantejat la idea de continuar formant-te? Cap a on t'agradaria dirigir els teus passos?

Resposta lliure.

11. Entra a la pàgina de [todofp](#) i a la *Comunitat docent/ Innovació* accedeix a *Recursos per a l'emprenedoria en FP* i avalua la teva capacitat emprenedora a través de l'eina d'*Autodiagnòstic d'actituds emprenedores del Ministeri Indústria, Comerç i Turisme*.

Resposta lliure.

12. Entra a la pàgina de [todofp](#) a l'apartat de *Recursos per a l'emprenedoria en FP* i investiga els recursos al teu abast per iniciar la teva opció d'autoocupació

Resposta lliure.

Atrapa els fakes... si n'hi ha

Página 15

Identifica si les situacions següents són correctes i, si no ho són, assenyalen el motiu:

1. El Robert, després d'haver estudiat un grau bàsic, treballarà com a expert en una empresa multinacional.

FAKE. Els cursos d'especialització són els que permeten treballar com a expert.

2. La Sílvia ha decidit accedir a la funció pública a través d'unes oposicions, per la qual cosa ha presentat tots els seus mèrits i està esperant a la resolució sense haver de fer cap examen.

FAKE. Si no ha hagut de realitzar cap examen l'accés a la funció pública és a través d'un concurs de mèrits. Les oposicions consisteixen en la realització d'un o diversos exàmens.

3. La Marisa ha decidit optar per l'autoocupació perquè no es veu prou segura per muntar el seu propi negoci.

FAKE. El concepte d'autoocupació implica la creació del teu lloc de treball en la teva pròpia empresa.

4. El Felip sap que, després de cursar l'Itinerari Personal per l'Ocupabilitat I, tindrà el títol de Tècnic Bàsic en Prevenció de Riscos Laborals.

CORRECTE

Aprofundeix

Página 16

Treballa la competència digital

Formeu grups de 2 a 4 persones per treballar l'activitat que es proposa a continuació.

Busqueu informació sobre el vostre sector productiu per elaborar una presentació a PowerPoint o Canva que porti per títol "Evolució del sector de _____: passat, present i futur".

El contingut és lliure, però hi hauran d'aparèixer almenys les referències següents:

- Identificació del sector: denominació i descripció.
- Introducció històrica: antecedents i origen.
- El sector avui: situació actual i tendències (oportunitats, amenaces, etc.).
- El sector en el futur.

Seria interessant que a més de cercar a Internet preguntéssiu als vostres professors i professores, a familiars i fins i tot a professionals del sector.

La resposta dependrà del cicle formatiu triat per l'alumnat.

Investiga a Internet

1. Què és un entorn VUCA i quina és la seva relació amb les soft skills?

L'acrònim "VUCA" simula ser un reflex de la realitat actual, sobretot aplicat a l'entorn empresarial, i fa referència als termes en anglès: Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity.

- Volatilitat (volatility): és la velocitat a la qual es pot produir una gran quantitat de canvis.
- Incertesa (uncertainty): es refereix a la limitada capacitat de predir el que pot passar en un futur.
- Complexitat (complexity): es tracta de la dificultat per a comprendre el context.
- Ambigüitat (ambiguity): és aquella falta de claredat per a entendre l'entorn, la qual cosa comporta a la incertesa.

<https://www.becas-santander.com/es/blog/entorno-vuca.html>

Les soft skills seran la millor eina de la qual disposin les organitzacions per a enfrontar-se a aquests escenaris, d'aquí la necessitat de fomentar-les i entrenar-les.

2. Busca a Internet la NTP 667 “La conducta assertiva com a habilitat social” de l'INSST i analitza:

https://www.insst.es/documents/94886/326775/ntp_667.pdf/0c56eb86-4771-4545-adab-59bd972cce41

a) Els tres tipus de conducta.

- Conducta assertiva o socialment hàbil
- Conducta pasiva.
- Conducta agressiva

b) Els principis bàsics de l'assertivitat.

Principis generals:

- Respecte per un mateix - Respectar als altres - Ésser directe.
- Ser honest - Ser apropiat - Control emocional.
- Saber dir - Saber sentir - Ser positiu - Llenguatge no verbal.

Drets assertius:

- Considerar les pròpies necessitats - Canviar d'opinió
- Expressar la teva idees i sentiments - Dir no davant una petició, sense sentir-se culpable - Ser tractat amb respecte i dignitat - Cometre errors - Demanar i donar quan així ho decideixis - Fer menys del que com a humà pots fer - Establir les teves prioritats i les teves pròpies decisions - Sentir-se bé. - Tenir èxit - La privacitat - La reciprocitat - No usar els teus drets. - Exigir la qualitat pactada - Ser feliç.

c) Les tècniques assertives.

- Disc ratllat: tècnica que consisteix en la repetició serena de paraules que expressen els nostres desitjos una vegada i una altra, davant la inexistència d'uns altres per accedir als seus. Evita haver de posar excuses falses i ens ajuda a persistir en els nostres objectius.
- Banc de boira: tècnica que ens ajuda a aprendre a respondre a les crítiques manipulatives d'altres persones reconeixent la seva possibilitat o la seva part de veritat.
- Acceptació negativa: aquesta tècnica ens ensenya a acceptar els nostres errors i faltes, (sense haver d'excusar-nos per ells) mitjançant el reconeixement decidit i comprensiu de les crítiques que ens formulen a propòsit de les nostres característiques negatives, reals o suposades.
- Acceptació positiva: consisteix en l'acceptació de la lloança que ens donin (elogis, felicitacions, etc.), però sense desviar-nos del tema central.

- Interrogació: un mateix es pregunta el que el preocupa buscant les seves pròpies respostes.
- Compromís: pot ser molt assertiu i molt pràctic sempre que no estigui en joc el respecte que ens devem a nosaltres mateixos, oferir a l'altra part algun compromís.
- Informació gratuïta: consisteix a escoltar activament la informació que ens donen els altres sense haver-les-hi demanat nosaltres i d'allí partir per a sol·licitar més dades i seguir la conversa.

Treballa amb vídeos

Visiona als teus recursos digitals els vídeos següents i posteriorment contesta les preguntes plantejades:

1. Desmantant tòpics de l'FP, al canal de YouTube del Ministeri d'Educació, FP i Esports:

a) Vies que proposa el vídeo per continuar estudiant.

- Continuar els teus estudis
- Fer el salt a la Universitat
- Mobilitats Erasmus

b) Com s'integra en FP la teoria i la pràctica?

- Amb treball en equip
- A través de projectes
- Amb formació en l'empresa

2. Què és l'assertivitat, al canal de YouTube de Psicoactiva:

a) Quines qualitats hem de potenciar per desenvolupar la nostra assertivitat?

Saber expressar els nostres sentiments o desitjos

- No mostrar-nos agressius ni passius
- Saber discriminar les situacions en què l'expressió personal és important i adequada
- Saber defensar-se sense agressió, ni passivitat
- Diferenciar la conducta assertiva de la passiva o agressiva

c) Què implica l'assertió?

- • Respectar les necessitats de les altres persones
- • Tenir respecte cap a un mateix i les nostres necessitats i drets
- • Respectar els drets de les altres persones

d) Quines creences afavoreixen el comportament passiu?

- Si em comporto així, les altres persones se sentiran molestes i deixaran d'apreciar-me.
- Jo no mereixo el respecte de..., perquè ell o ella és..., i jo soc...
- Jo no tinc dret a demanar-li ajuda a... No pot negar-li la meva ajuda a..., per molt que em costi.
- Jo no tinc dret a sentir-me trist, enfadat, espantat, etc., i molt menys dir-li-ho a ...
- Jo no tinc cap dret a opinar sobre... Només el té/n perquè són ...
- No puc equivocar-me ni en comportament ni en opinió.

e) Quines creences afavoreixen el comportament agressiu?

- Només jo tinc dret a intentar defensar els meus drets.
- Només jo mereixo ser respectat.
- Només jo tinc dret a demanar ajuda i els altres no poden negar-se. Només jo puc negar-me a prestar ajuda.
- Només jo tinc dret a sentir-me...i a dir-li-ho, com se sentin els altres és el seu problema.
- Només jo tinc dret a opinar sobre...
- Només jo puc equivocar-me, i no m'importen les conseqüències...

f) Quina conducta persegueix que a la llarga els altres es tornin més febles i menys capaços de defensar els seus drets i necessitats?

La conducta agressiva.

3. Empatia, al canal de YouTube d'Alejandro Toro:**a) Segons el vídeo, la connexió és la peça clau de la empatia****b) Què és l'empatia? Què busca la resposta empàtica?**

L'empatia alimenta la connexió. En l'empatia s'identifiquen quatre atributs:

- Tenir perspectiva
- No emetre un judici
- Reconèixer les emocions de l'altra persona i
- Comunicar-l'hi

c) Quina cerca la resposta empàtica?

La connexió

Repte final

1. Després d'haver treballat en profunditat amb el reial decret del teu títol, escull un lloc de treball concret i elabora una fitxa que contempli els apartats següents:

- a) Lloc de treball.
- b) Empresa real en què es pot desenvolupar.
- c) Competència general del títol.
- d) Competències professionals necessàries.
- e) Competències toves que al teu criteri són necessàries per desenvolupar la feina.
- f) Formació complementària que enriqueiria el teu perfil per a aquest lloc de treball.
- g) Hi ha aquest lloc de treball a la funció pública? En quin grup o escala?
- h) Hi ha l'opció de l'autoocupació per a aquest lloc de treball?

La resposta dependrà del cicle formatiu triat per l'alumnat.

Avaluació

1. Assenyala l'opció vertadera:

- a) Els cicles formatius de grau superior donen lloc al títol de Tècnic.
- b) Els cicles formatius de grau mitjà donen lloc al títol de Tècnic.**
- c) Els cicles formatius de grau bàsic donen lloc al títol de Tècnic.

2. La descripció de l'entorn professional en els reials decrets que regulen els diferents cicles de formació professional:

- a) Inclou els sectors productius d'inserció professional i les ocupacions i llocs de treball més rellevants.**
- b) Inclou els perfils professionals més importants.
- c) Inclou una anàlisi del futur del sector.

3. Les competències professionals:

- a) Concreten els requeriments exigibles per al perfil professional.
- b) Ens expliquen què hem de saber fer.
- c) Totes les respostes són correctes.**

4. Què són les competències toves?

- a) Són habilitats professionals específiques de sectors tecnològics.
- b) Són habilitats no tècniques relacionades amb la manera de ser i relacionar-se de les persones.**
- c) Són competències tècniques molt canviants degut a l'evolució dels sectors.

5. Les competències toves són:

- a) Més fàcils de mesurar que les competències tècniques.
- b) Més difícils de mesurar que les competències tècniques.**
- c) Competències tècniques perfectament mesurables.

6. En relació amb el treball a l'Administració Pública:

- a) Els títols de Tècnic donaran accés als cossos o escales del grup A2.
- b) Els títols de Tècnic donaran accés als cossos o escales del grup B.
- c) Els títols de Tècnic donaran accés als cossos o escales del grup C1.**

Avalúa jugant

Pots avaluar els teus coneixements sobre els continguts d'aquesta unitat a través d'un Kahoot; el trobaràs als teus recursos digitals <https://create.kahoot.it>.

Activitat autocorregible